

Жыве Беларусь!

НАРОДНАЯ ГАЗЕТА

Орган Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

№225 (738) 18 лістапада 1993 г. Чацвер. Выдаецца з кастрычніка 1990 года на беларускай і рускай мовах. Тыраж 500023 экз. Кошт у розніцу — 25 руб.

ФАКС

Вкратце

Чрезвычайный и Полномочный Посол Республики Болгария в Республике Беларусь Марко Ганчев был принят министром иностранных дел Беларуси Петром Кравченко.

Состоялся обмен мнениями о направлениях и возможностях расширения торгово-экономических и культурных связей.

Министерство юстиции Республики Беларусь зарегистрировало новое общественное объединение — Белорусский союз военных моряков.

Устав союза предполагает создание систем защиты прав и свобод своих членов, их семей и семей погибших.

На второй день действия в Москве особого порядка пребывания для граждан других республик задержано 414 нарушителей-иностранцев.

Из них 273 человека были оштрафованы на сумму свыше 4 млн.рублей, остальные отделались предупреждениями.

Президент Российской Федерации Борис Ельцин утвердил план мероприятий по усилению охраны общественного порядка, защиты прав и личной безопасности граждан, их имущества от противоправных посягательств.

Национальный банк Украины со вчерашнего дня ввел в обращение купюры достоинством в 100 тыс. карбованцев.

Купюры достоинством в 10 тыс. и 20 тыс. карбованцев были введены в обращение в июне 1993 года, купюры достоинством в 50 тыс. карбованцев — в сентябре 1993 года.

Курс доллара на торгах Московской межбанковской валютной биржи в среду перевалил 1200-рублевую отметку и составил 1201 руб. за один доллар.

Два автомобиля с членами проправительственной военизированной организации "Мхедриони" обстреляны из засады у села Дарча Зугдидского района на западе Грузии.

В результате два бойца были убиты, четыре тяжело ранены. Предполагается, что засаду устроили сторонники экс-президента Грузии.

Рисунок Олега ПОПОВА.

Кто еще освобожден от "московского оброка"?

Многие СМИ негативно оценили решение столичной мэрии об особом режиме пребывания приезжих в Москве.

Вчера по местному телеканалу, рассуждая о "плохих" журналистах, представители городской власти провели дополнительное толкование "документа века". Среди главных причин введения визового режима названы рост преступности и перегрузка транспорта. Сказано, что ежедневно Москва принимает почти 4 миллиона приезжающих. С участием "гастролеров" здесь совершается 42% всех грабежей и разбоев, почти столько же квартирных краж. Вот на них и направлен режим регистрации.

Поэтому мэрия расширила льготный перечень: кроме категории родственников от уплаты "столичного оброка" освобождаются приезжие инвалиды 1-й группы и сопровождающие их, студенты-заочники, работники, вызываемые столичными организациями и предприятиями, а больные по направлению медицинских учреждений.

Леонид ФАДЕЕВ.

"Икарус" троллейбусу не товарищ

Примерно 900 миллионов рублей не хватает до конца года гомельскому автобусному парку N 6, чтобы осуществлять пассажирские перевозки в городе в нынешнем режиме.

Полуторамиллиардная дотация из бюджета уже израсходована и на будущей неделе значительно изменится порядок работы автопредприятия. С 10 утра до 14.30 автобусов на маршрутах вообще не будет. Как минимум на одну треть сократится количество "Икарусов" в вечернее время. Вся тяжесть перевозок ляжет, конечно же, на троллейбусы.

Анатолий ЛИПСКИЙ.

Шутить изволили...

В справочное бюро Минского авиаузла поступил анонимный звонок.

Неизвестный сообщил, что на борту воздушного судна находится взрывное устройство, которое взорвется через пятнадцать минут. Естественно, взрыва не было, зато столичные оперативники засекли квартиру, из которой звонил шутник...

Виктор ФЕДОРОВИЧ.

Первую партию — под нож

Вчера на базе одной из воинских частей в Добрушском районе обезврежена первая партия боеприпасов с истекшим сроком годности.

Производство по широкомасштабной утилизации оружия создано здесь совместным белорусско-американо-английским предприятием "Белконверс". На презентации СП присутствовали представители Министерства обороны республики, западные наблюдатели, журналисты.

Анатолий ИВАНОВ.

За океан. В интересах сотрудничества

Отбыл в США председатель Могилевского городского Совета народных депутатов Игорь Зайцев.

Визит осуществляется по инициативе американской стороны, которая решила отправить в Могилев гуманитарную помощь, а также обсудить вопросы делового сотрудничества.

Николай КОМЛЕВ.

Учителя отложили указки

Свободный профсоюз учителей минской школы-гимназии N 199 призвал педколлективы Беларуси начать забастовку.

По мнению принявших обращение к коллегам педагогов, крайняя мера вполне уместна, если Верховный Совет на нынешней сессии не введет в действие в полном объеме принятый 29 октября 1991 года Закон о народном образовании и не установит "такой порядок, чтобы педагогическим работникам с опережением выплачивалась повышенная зарплата с учетом прогнозирования роста цен".

Ирина ФЕДОРОВА.

Постой, не уезжай, дорогой мой трамвай!

Опечалило многих жителей Витебска решение горисполкома о новом расписании работы общественного транспорта в выходные дни.

Отныне в связи с подорожанием горючего по праздникам и воскресеньям перевозка пассажиров будет начинаться в 7 и заканчиваться в 22 часа, а по субботам — на час раньше. Уже не помогут автобус, троллейбус или трамвай успеть к наиболее "популярным" поездам, а чтобы [illegible] понадобится... Довольны, должно быть, только таксисты.

С.СЕРГЕЕВ.

Вот тебе и слабый пол!

105-ю осень встречает нынче жительница деревни Блужа одиночневского сельсовета Ольга Васильевна Шепелевич.

Она одна из долгожителей в Пуховичском районе. Две войны, коллективизацию — все это хорошо помнит женщина. В свое время семья Ольги Васильевны была репрессирована, но справедливость восстановлена: недавно ее реабилитировали. Мужа не вернуть с войны, одна поставила на ноги детей.

Кстати, как стало известно, к столетнему юбилею приближаются еще около 10 жителей района, преимущественно слабого пола.

Николай ГРИГОРОВИЧ.

Выпуск подготовлен по сообщениям корреспондентов "Народной газеты", агентств ИТАР—ТАСС, Белинформ, Интерфакс, БелаПАН и РИД.

На сесії Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

... Пакуль дэпутаты спрачаюцца

Мікалай ГАЛКО

У кулуарах сесіі можна пачуць самыя розныя меркаванні аб дыскусіі па справаздачных дакладах. Адны ўхваляюць адных, другія — другіх. Пункт гледжання залежыць і ад палітычнага густу, і ад умення слухаць нават заўзятага апанента. У гэтым, дарэчы, асноўны сэнс дэбатаў — засяродзіцца і выслухаць усіх.

Так здарылася, што ў "Розным" многія дэпутаты прыцягвалі ўвагу слухачоў да праблем вёскі. Тон размове задаў віцэ-прэм'ер Аляксандр Бокач. Яна працягвалася і ў час спрэчак. Напрыклад, народны дэпутат Уладзімір Кулакоў з горыччу паведаміў, што 20 ільнозаводаў Віцебскай вобласці падышлі да мяжы краху. Пра горкі лёс ільну разважаў і старшыня Пастаяннай камісіі па аграрных справах Уладзімір Гаркун. Яго паведамленне на сумленных людзей здольна навесці жах: сёлетні лён застаецца на полі, прападае. І вінавата ў гэтым, па словах прамоўцы, заганная практыка Нацыянальнага банка.

Лён, як вядома, — крыніца магчымага багацця. Гэта тое, што можа кампенсаваць нам адсутнасць карысных выкапняў. І вельмі сумна ўсведамляць, што лёс лёну так і застанецца нешчаслівым (Нацыянальны банк абвінавачваў аграрнікаў у няведанні рынкавых правілаў, аграрнікі ж, наадварот, сцвярджаюць, што Нацыянальны банк сваёй недасведчанасцю загубіць каштоўную культуру, і не толькі яе).

Лён у дадзеным выпадку ўяўляецца сімвалам беларускай эканомікі, сімвалам дбайнага гаспадарання. На яго прыкладзе яскрава відаць, што рэальная праблема таго ж лёну не можа быць вырашана ў самых гарачых дэбатах, ды ніхто і не ставіў перад сабой такой мэты. Прайшоўшыя дэбаты і на гэты раз сталі пакуль што толькі школай палітычнага саперніцтва.

Дзмітрый Булахаў, які адкрываў учарашні раунд спрэчак, крытычна характарызаваў "авантюрный курс голого суверенитета" і зрабіў выснову, што ніхто не прапанаваў нічога больш рэальнага, чым усталяванне цесных зносін з Расіяй.

У Васіля Далгалёва іншы погляд, які грунтуецца на шматлікіх фактах фінансавых злоўжыванняў у сістэме Міністэрства абароны, глыбокага крызісу праваахоўных органаў. На яго думку, урад цяжка хварэе: міністры ператвораны ў марыянетак, якімі кіруюць клеркі з саўмінаўскага апарату. "Урадавай структуры, — сказаў дэпутат, — уласцівы дагматызм, а догма, як вядома, не рэфарміруецца".

Выкарыстоўваў лічбы ў сваёй прамове і народны дэпутат Віктар Кучынскі. З іх дапамогай ён імкнуўся даказаць, што дэпутаты любяць ездзіць толькі ў далёкае замежжа, а ў бліжняе — не. І Прэзідыум Вярхоўнага Савета ім патурае — у выніку віскулёўскія дамоўленасці не напоўніліся рэальным зместам.

На гэта Станіслаў Шушкевіч адразу адказаў рэплікай, што ў былыя рэспублікі Савецкага Саюза дэпутаты ездзілі і ездзяць без рашэнняў Прэзідыума, а вось для далёкага замежжа яно абавязковае.

Леанід Сечка даводзіў, што на Беларусі яшчэ слабая сетка банкаў, што іх колькасць — не самамэта, а стымул для развіцця гаспадаркі. На думку дэпутата, Нацыянальны банк памылкова лічыць, што па гэтаму паказчыку мы дасягнулі ўзроўню Заходняй Еўропы.

У Аляксандра Саснова, старшыні Пастаяннай камісіі па сацыяльнай абароненасці насельніцтва, заўсёды свая некан'юнктурная пазіцыя, якая можа не падабацца многім. Прыватызацыя, на яго погляд, у нас ідзе марудна, сэнс яе ўжо згублены, і зацікаўлены зараз у яе правядзенні хіба толькі "прыхватызатары". Былі ў прамове Саснова і іншыя рэзкія абвінавачванні. Напрыклад, урад хоча яшчэ пратрымацца, каб забяспечыць сабе будучае, а не народу. Крытыка ж Нацыянальнага банка з боку шэрагу дэпутатаў неразумная, бо Вярхоўны Савет не здолеў вызначыць для банка асноўныя накірункі фінансавай палітыкі. І спробы падпарадкаваць яго ўраду — вада на млын тых, хто хоча кіраваць усім і ўся па-старому.

Былі ў спрэчках і "баі мясцовага значэння". Напрыклад, Раман Унучка, як мне здалося, паставіў на адну дошку БНФ і ПКБ, якія дзейнічаюць ледзь не сумесна. Адзін з лідэраў Партыі камуністаў Міхаіл Качан рашуча не згадзіўся з сенсацыйным пасажам. І засведчыў, што камуністы лаяльна ставяцца да дзейнасці ўрада. Ён іх задавальняе.

Пасля такіх прызнанняў становіцца зразумелым, хто з кім.

У кароткім рэпартажы няма магчымасці пералічыць усіх выступаючых, але адзначу, што спрэчкі зацягваліся — і Станіслаў Шушкевіч паставіў на галасаванне прапанову аб заканчэнні іх у 14 гадзін. Яна прайшла, але дэпутаты не былі б дэпутатамі, калі б не знайшлі спосабу не згадзіцца з уласным рашэннем. Жадаючыя ўсё ж выступіць у спрэчках сабралі па 20 подпісаў сваіх калег — адмовіць Станіслаў Шушкевіч ім не можа. І ў другой палове дня спрэчкі працягваліся.

Але гэта толькі падрыхтоўка да галоўнай падзеі. Асноўнае пачнецца пры абмеркаванні праекта пастановы. Яе падрыхтавала камісія на чале з першым намеснікам Старшыні Вярхоўнага Савета Вячаславам Кузняцовым. Прапановы ж былі розныя, у тым ліку і аб недаверы ўраду, персанальна Станіславу Шушкевічу, Вячаславу Кебічу, Станіславу Багданкевічу... Чым усё закончыцца — даведаемся ў бліжэйшы дзень-другі.

Нам стала вядома

Сардэчна запрашаем, пан Клінтан!

Учора ранішняе пасяджэнне парламента Старшыня Вярхоўнага Савета рэспублікі Станіслаў Шушкевіч пачаў з паведамлення аб сустрэчы з Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Злучаных Штатаў Амерыкі Дэвідам Суорцам, якая адбылася напярэдадні па просьбе амерыканскага дыпламата.

Дэвід Суорц пазнаёміў Станіслава Шушкевіча са зместам пісьма прэзідэнта ЗША Клінтана, у якім кіраўнік замежнай дзяржавы паведамляе, што прыняў запрашэнне наведаць нашу рэспубліку, выказанае ў ходзе візіту беларускай дэлегацыі ў Злучаныя Штаты ў ліпені 1993 года.

Паводле папярэдніх даных, візіт прэзідэнта ЗША ў Беларусь намячаецца на студзень 1994 года.

"Камандзірскія", "Усход", "Беларусь"...

"Беларусь" — так называюцца гадзіннікі з незвычайнай маркай — гомельскае вытворчае камерцыйнае прадпрыемства "Белкам-Усход".

Прадукцыю гэтага першага ў вобласці аб'яднання такога тыпу ведаюць тыя, хто зусім нядаўна набыў гадзіннікі "Камандзірскія" і "Усход". Гадзіннікі "Беларусь" атрымалі начынку сваіх папярэднікаў і вельмі прывабны дызайн — герб рэспублікі на цыферблаце.

Заснавалі новую для рэгіёна вытворчасць Чыстопальскі гадзіннікавы і мясцовы радыёзавод. Гамяльчане, якія прайшлі адпаведную падрыхтоўку на прадпрыемстве-заснавальніку, вядуць зборку хранометраў з чыстопальскіх дэталяў.

Белінфарм.

Газета... за 15 тысяч

В Минск вновь стали завозить иностранную периодику — "Die Welt", "Le Monde", "L'Equipe"...

Занялось этим благородным делом белорусско-итальянское СП "Каприччио". Приобрести западную прессу можно в фирменном магазине совместного предприятия, который расположен на первом этаже универсама "Центральный". Но не спешите радоваться и бежать по указанному адресу, любители зарубежного "свежачка", ибо продается он, как и многие другие товары "Каприччио", за доллары. Как передал корреспондент РИДа, средняя цена одной газеты составляет 2—3 "зеленых". Купить можно, конечно, и за рубли. По курсу. СП "Каприччио" просит за доллар самую малость — 5000 рублей. Почитаем?

Руслан БАТЕНКОВ.

Дыпламатыя ў асобах

Беларусь—Кенія: дыпламатычныя адносіны ўстаноўлены

17 лістапада адбылося ўручэнне вярыцельных грамат Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Рэспублікі Кенія Дыксанам Катамбанам першаму намесніку Старшыні Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь Вячаславу Кузняцову.

Пасля ўручэння вярыцельных грамат і абмену прамовамі паміж Д.Катамбанам і В.Кузняцовым адбылася гутарка, у якой прыняў удзел намеснік міністра замежных спраў рэспублікі Пётр Бяляеў.

Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Рэспублікі Кенія Дыксан Катамбана

Нарадзіўся ў 1945 годзе ў г.Эмбу. У 1972 годзе закончыў універсітэт у Дар-Эс-Саламе (Танзанія), бакалаўр мастацтваў.

На працягу доўгага часу займаўся выкладчыцкай і навукова-даследчай дзейнасцю.

У чэрвені 1989 года назначаны паслом Кеніі ў Аб'яднанай Рэспубліцы Танзанія. З чэрвеня 1991 года — пасол Рэспублікі Кенія ў Маскве.

Жанаты, мае пяцёра дзяцей.

Белінфарм.

Спасибо!

Знают Зельву в Германии

Зельва находится в Беларуси, Кроноха — в Германии. Но несмотря на расстояние, расширяются и крепнут деловые отношения медиков этих двух городков. Вот и недавно немецкая делегация вновь прибыла к нам с гуманитарной помощью. В соответствии с ранее достигнутой договоренностью на этот раз гуманитарная помощь носила в основном технологический характер. Центральной районной больнице в качестве дара передан операционно-диагностический лапароскоп и аппарат для электрокоагуляции. Между медиками состоялся заинтересованный разговор о путях улучшения диагностики заболеваний и лечения больных.

К чести немецких коллег, они, как и прежде, уделили большое внимание встречам с детьми, пенсионерами, приготовили для них небольшие подарки из продуктов питания, одежды, игрушек.

Стороны убедились в необходимости и возможности установления деловых взаимоотношений и между другими коллективами.

**Андрей ФРЕЙБЕР,
главный врач территориально-медицинского объединения Зельвенского района, народный депутат Республики Беларусь.**

Послушайте меня!

Неужели нельзя хорошо жить, не зная коэффициента трения деревянного бруска, скользящего по деревянной линейке?

У меня сложилось твердое убеждение, что наша система образования решает три основные задачи.

Первая — как можно сильнее подорвать здоровье школьников.

Вторая — как можно больше напичкать их сведениями, которые никогда им не пригодятся в жизни.

Третья — не дать детям знаний и навыков, которые очень нужны им, чтобы хорошо плыть в житейском море.

Для двенадцати—пятнадцатилетних подростков ежедневно по 6—7 уроков. Это шесть часов напряженного труда. Потом дополнительные задания на дом по пятишести предметам. Это еще 5—6 часов работы. Итого — 12-часовой рабочий день. Когда же им побегать, подышать свежим воздухом? Я ложусь спать, а дочь еще делает уроки. Боже мой, что же это творится? Да так не эксплуатировали людей даже при феодализме! А это же дети!

И что они зубрят? Скажите, так ли уж обязательно штудировать каждому темы:

ускорение, с которым скатывается шарик по наклонному желобу;

площадь ортогональной проекции;

квадратная функция и ее график;

электрохимический ряд напряжений металлов;

коэффициент трения деревянного бруска, скользящего по деревянной линейке...

И тысячи подобной дребедени...

Неужели составители этих программ всерьез думают, что каждый взрослый человек перед сном и завтраком, как "Отче наш...", повторяет этот самый коэффициент трения деревянного бруска, скользящего по деревянной линейке? Или агроном, прежде чем дать команду выводить в поле сеялки, раз за разом вспоминает ускорение, с которым скатывается шарик по наклонному желобу? Кому из нас хоть раз в жизни понадобился этот коэффициент трения бруска или график квадратной функции?

В мире давно отработана система образования.

Первый этап (3—5 лет) — научить читать, писать и считать.

Второй (4—5 лет) — дать основы математики, химии, литературы и т.д.

Третий. Углубленная специализация. Если ты хочешь быть конструктором, инженером и т.д. — вот тут тебе и ускорение шарика, и коэффициент трения бруска, и тысячи подобного. Готовишься стать врачом, биологом — будь добр на зубок знать химию, биологию и т.д. А стремишься получить гуманитарную специальность — изучай литературу, географию, язык...

И на всех этапах изучаются история, искусство, идут занятия спортом и художественной самодеятельностью. Человек должен вырасти здоровым, культурным и высококлассным специалистом в своем деле.

Это ведь так понятно. Но только не нашим чиновникам. Они так организовали дело, что выпускник школы и даже института толком не знает ни одного иностранного языка, истории своей страны, не умеет водить автомобиль, работать на компьютере... Их головы забивали ускорением брусков и шариков. Они годами штудировали язык, литературу и историю соседнего государства, перипетии обороны Севастополя и штурмы Измаила, зубрили непонятно для чего сотни формул.

Уважаемые родители! Я не обращаюсь к правительству и Министерству образования. Те чиновники с дипломами партшкол вряд ли меня поймут. Мое слово к вам. Почему мы равнодушно наблюдаем, как мучают, муштруют наших детей, портят им здоровье? Кто, как не мы, обязаны их защитить от насилия? Давайте потребуем досрочных выборов, чтобы к руководству пришли толковые люди, которые могли бы, исходя из здравого смысла, а не решений "исторических пленумов", наладить и экономику, и образование.

Леонид КРАВЧУК.

Кропкі над "і"

Агенцтва БелаПАН не падводзіла

У нумары 217-м "Народнай газеты" была апублікавана заметка пад назвай "Подвело агентство БелаПАН", змест якой не адпавядае сапраўднасці. Інфармацыйнае агенцтва БелаПАН не перадавала "Народнай газеце" інфармацыю аб тым, што для грамадзян Беларусі візавы рэжым пачаў дзейнічаць з 1 лістапада 1993 года, у чым абвінаваціла агенцтва "Народная газета". Ёй была перададзена заметка ўласнага карэспандэнта БелаПАН у Вільні Андрэя Корсака, якая была апублікавана ў "Народнай газеце" за 04.11.93 пад назвай "У Літву — ужо па візах?", дзе ў першым сказе паведамлялася пра ўвядзенне візавага рэжыму на мяжы краін СНД і Літоўскай Рэспублікі. І трэба адзначыць, для шэрагу краін СНД візавы рэжым уезду ў Літву сапраўды дзейнічае з 1 лістапада. Пра ўвядзенне ж такога рэжыму для Беларусі не паведамлялася. Наадварот, у другім абзацы БелаПАНаўскай заметкі гаварылася: "Як стала вядома карэспандэнту БелаПАН, новы пагранічны парадак (мелася на ўвазе ўвядзенне візавага рэжыму. — **БелаПАН**) дрэнна падрыхтаваны і не пачне дзейнічаць з 1 лістапада. Па тэхнічных прычынах афармленне літоўскіх запрашэнняў пачнецца толькі ў сярэдзіне лістапада. Што тычыцца віз, іх у Беларусі проста няма каму афармляць, бо Літва ўсё яшчэ не адкрыла ў Мінску сваю консульскую службу. Гэта значыць, што або граніца яшчэ нейкі час будзе фактычна адкрытай, або пры закрытай граніцы створыцца прававы вакуум".

Як бачым, змешчаная ў працытаваным абзацы інфармацыя была неабходнай для тлумачэння сапраўднага становішча з увядзеннем візавага рэжыму. Аднак частка абзаца была выкраслена супрацоўнікамі "Народнай газеты". Значыць, адказнасць за інфармацыю кладзецца на "Народную газету".

АД РЭДАКЦЫІ:

Сітуацыю, у якую трапіла "Народная газета", надрукаваўшы заметку агенцтва БелаПАН "У Літву — ужо па візах?", добрай ніяк не назавеш. У такіх выпадках кажуць — паміж двух агнёў. З аднаго боку — інфармацыйнае агенцтва, з другога — Міністэрства замежных спраў Беларусі. Не будзем сцвярджаць, што мы, як кажуць, выйшлі сухімі з вады. Зразумела толькі адно — паспяшалася з абвяржэннем Міністэрства замежных спраў. Дарэчы, заметка пасля рэдакцыйнай праўкі не змяніла сэнсу.

SOS!

Выратуем дзяцей!

Уладзімір ЛІПСКІ, прэзідэнт Беларускага дзіцячага фонду.

На Беларусі зараз пражывае 2 мільёны 928 тысяч 720 дзяцей, што складае 28,4 працэнта ад усяго насельніцтва рэспублікі. Яшчэ некалькі гадоў назад гэтыя лічбы былі значна большыя. Ды адкуль жа ім павялічвацца, калі нараджальнасць у рэспубліцы катастрафічна паніжаецца. У параўнанні з дачарнобыльскім, 1985 годам, яна знізілася па Мінску на 36 працэнтаў, па Гомельскай вобласці — на 26,8, па Магілёўскай — на 24,9, па Віцебскай — на 22,2, па Брэсцкай — на 20,4, па Мінскай — на 24,4, па Гродзенскай — на 17 працэнтаў. Калі ўзяць сярэдні працэнт па рэспубліцы (24,9), то атрымаем, што ў мінулым годзе ў параўнанні з 1985-м нарадзілася на 41 тысячу дзяцей меней. Цэлы горад людзей знік з карты нашай рэспублікі.

Не павінны маўчаць усе званы на Беларусі, хай б'юць трывогу аб тым, што пачалося ўжо прыкметнае знікненне нацыі. Пакуль палітыкі бяруцца за чубы, пакуль гастралююць спецрэйсамі па Амерыках ды Кітаях, тут, на радзіме, ужо прарваўся вулкан бяды і трывогі. Натуральны прырост насельніцтва з 1985 года знізіўся ў 5,3 раза. У мінулым годзе зарэгістраваны адмоўны прырост насельніцтва ў Гомельскай, Магілёўскай, Віцебскай, Мінскай абласцях. Пры гэтым расце агульная смяротнасць насельніцтва.

Хворая прырода нашай рэспублікі і хворая эканоміка парадзілі новую бяду — страшнае захворванне ўсяго грамадства. Гэты дыягназ пацвярджаецца хоць бы такім фактам: за апошнія 20 гадоў стала меней шлюбаў на 19 працэнтаў, а разводаў павялічылася на 28 працэнтаў. Калі раней на адзін развод прыпадала пяць шлюбаў, то цяпер толькі два. У мінулым годзе згулялі вяселляў 79 813 маладых пар, а развяліся 39 904 сям'і. За 8 месяцаў гэтага года малюнак не змяніўся (53 320 шлюбаў і 25 899 разводаў). Ад такой бацькоўскай хваробы зноў жа пакутуюць дзеці. Штогод каля сарака тысяч дзяцей пазбаўляюцца аднаго з бацькоў.

Асаблівую трывогу выклікае здароўе нашых дзяцей. Нядаўна мне давялося прысутнічаць на рэспубліканскім з'ездзе дзіцячых медыкаў, і я жахнуўся ад прыведзенай статыстыкі з даклада першага намесніка міністра Мікалая Іванавіча Сцепаненкі. Будзьце мужнымі, людзі, каб успрыняць гэты пякучы вулкан праўды!

Агульная захворваемасць дзяцей ад нуля да 14 гадоў у мінулым годзе склала 997,4 на тысячу дзяцей. Рэзка змяншаецца колькасць абсалютна здаровых дзяцей: у 1986 годзе — 70,7 працэнта, а праз чатыры гады — 49,5. Натуральна, што за кошт гэтага павялічваецца група рызыкі з хранічнымі захворваннямі. Расце колькасць дзяцей-інвалідаў, цяпер іх у рэспубліцы — 15 245. За перыяд навучання ў школе ў 5,5 раза павялічваецца колькасць дзяцей са скаліёзамі, у 5,8 раза — з парушэннямі постаці. На Беларусі 315,8 тысячы дзяцей з недахопамі разумовага і фізічнага развіцця — кожнае дзявятае дзіця рэспублікі. Жахлівая з'ява!

Дамоклавым мячом над дзецьмі павіс рак шчытападобнай залозы. За 19 гадоў, з 1966-га па 1985-ы, зроблены аперацыі 21 дзіцяці, а за апошнія шэсць — 172. Цяпер захворваемасць ракам шчытавідкі складае ў нас 2,7 на 100 тысяч дзяцей, а ў краінах Еўропы — 0,5. Ды тут мусім улічыць, што на дыспансерны ўлік да дзіцячых эндакрынолагаў пастаўлена яшчэ 50 тысяч хворых на шчытавідку дзяцей.

На ўліку стаяць 29 578 дзяцей з псіхічнымі захворваннямі. Расце і маладзее анказахворванне. Адназначны рост прыроджаных анамалій. Падымаюць "галовы" такія хваробы, пра якія савецкія медыкі даўно адрапартавалі, што беззваротна перамаглі іх, — дыфтэрыя, коклюш, туберкулёз.

Нават у Мінску, сталіцы нашай, становішча са здароўем дзяцей не лепшае. Хоць, здавалася б, тут сканцэнтраваны ўсе навуковыя і медыцынскія сілы, тут жыве вялікае начальства, тут найбольшая шчыльнасць дзіцячага насельніцтва (34%). І што ж мы маем у сталіцы?

У мінулым годзе здаровыя дзеці ў пачатковай школе складалі толькі 34,4 працэнта, у сярэдніх і старэйшых класах — 29. Кожны трэці падлетак мае ўжо хранічныя захворванні. Ці ўзляціць такі падлетак у нармальнае, актыўнае жыццё? Вось чаму дэлегаты Дзіцячага парламента былі аднадушныя ў тым, каб патрабаваць ад медыкаў праверыць радыяцыйную абстаноўку ў Мінску.

Здароўе жанчыны-маці і дзяцей — барометр сацыяльна-эканамічнага стану грамадства. Як бачым, наш барометр зашкальвае. Што рабіць нам, сябрам дзяцей, у такой сітуацыі?

Здаецца, наступіў час больш актыўных дзеянняў. Не толькі плакаць над праблемамі, але і ўздзейнічаць на палітыкаў і выканаўцаў, якія нясуць грамадзянскую адказнасць за стан рэспублікі, за лёс яе насельнікаў. Трэба вучыцца па вялікім рахунку абараняць правы дзяцей. І тут прымальныя самыя розныя метады. Прыклад таму — Дзіцячы парламент і яго рашэнні, выканання якіх мы будзем дамагацца. Ды, здаецца, і самі дзеці ўжо не будуць маўчаць.

На гэтай сесіі народныя дэпутаты абяцаюць даць нам Закон "Аб правах дзіцяці". Такога дакумента яшчэ не было ў гісторыі нашай дзяржаўнасці. І трэба нам усё зрабіць, каб растлумачыць яго параграфы дзецям і бацькам, разам з імі пайсці ў рашучы наступ. Давайце дамагацца, каб урад прыняў дзяржаўную праграму абароны сям'і і дзяцей, каб было створана самае "моцнае і стратэгічнае" міністэрства па правах дзяцей, каб урэшце быў распрацаваны і прыняты новы кодэкс сямейна-шлюбных узаемаадносін.

Гэта перспектыва, але і сёння маем у сваіх руках нямала дакументаў, якія могуць зрабіць пры пэўных намаганнях вялікую карысць для дзяцей. Вядома, што 21 лютага 1991 года Вярхоўны Савет рэспублікі прыняў праграму "Ахова мацярынства і дзяцінства ва ўмовах уздзеяння вынікаў катастрофы на Чарнобыльскай АЭС на 1991—1995 гады". У ёй закладзены канкрэтныя клопаты аб сем'ях, якія трапілі пад чарнобыльскі "дождж", названы тэрміны выканання таго ці іншага задання, вызначаны адказныя. Але здаецца, што і гэта архіважная праграма мыльнай бурбалкай лопнула перад яе выканаўцамі. Таму дэлегаты ўнеслі такую прапанову: разам з Беларускім дзіцячым фондам, у супольнасці з іншымі грамадскімі арганізацыямі правесці пільны кантроль за выкананнем гэтай комплекснай праграмы. Вынікі праверкі далажыць Вярхоўнаму Савету і ўраду рэспублікі. А галоўнае — патрабаваць, каб сем'і з дзецьмі былі тэрмінова пераселены з тых месц, дзе больш 15—40 кюры.

Можа, такім чынам мы змаглі б дапамагчы тым 285 дзецям Магілёўшчыны, якія па сённяшні дзень жывуць у небяспечнай зоне. Можа, такім чынам змаглі б узвысіць Высокаўскую санаторную школу-інтэрнат у Камянецкім раёне для чарнобыльскіх дзяцей, у якой не хапае патрэбных медыкаментаў, экстрактаў для ваннаў, навейшага медыцынскага абсталявання. Можа, з дапамогай такога грамадскага кантролю мы змаглі б уздзейнічаць на будаўнікоў, каб яны хутчэй узводзілі ў пасёлку Лясное Мінскага раёна такі патрэбны дзіцячы анкалагічны цэнтр. Можа, незалежныя і прынцыповыя кантралёры змаглі б разабрацца, чаму не выконваецца праграма па аздараўленню дзяцей, па будаўніцтву для чарнобыльцаў новых санаторыяў і дамоў адпачынку, чаму гадамі валтузяцца чыноўнікі вакол выпуску дзіцячага харчавання ў рэспубліцы.

Існуючыя ў рэспубліцы вытворчыя магутнасці па выпрацоўцы дзіцячага харчавання забяспечваюць маленькіх кліентаў у мясных кансервах толькі на 17 працэнтаў, а ў вадкіх і пастападобных малочных прадуктах — толькі на 5 працэнтаў. Малочныя кухні Міністэрства аховы здароўя задавальняюць немаўлят толькі на 0,8 працэнта іх патрэбы. І гэта ў той час, калі большая палавіна маці-парадзіх не маюць груднога малака, а ў некаторых жанчын у грудным малацэ медыкі знаходзяць цэзій.

Нядаўна ў Дзіцячы фонд зайшоў у поўным сэнсе слова раз'юшаны мінчанін. "Што рабіць? Памірае двухмесячны сын, няма чым карміць. Я гатовы на ўсё!.." Якраз жа завітаў да нас добры дзядзька з Амерыкі, які прынёс каробку "Сямілака". Мы выручылі раз'юшанага бацьку. Але ж дакуль будзем спадзявацца на міласэрнасць людзей з-за акіяна? Яны, як высвятляецца, за проста так нічога не даюць. На нашай чарнобыльскай бядзе не супраць вырашыць свае фінансавыя праблемы ды падняць свой імідж сярод суайчыннікаў. Калі ж навучымся абараняць свой гонар, а гэта значыць — любіць і паважаць дзяцей, якія ідуць нам на змену?

Хутка новыя выбары народных дэпутатаў. Будзе мяняцца ўрад — гэты працэс непазбежны. І мы, грамадскасць, павінны ўсё зрабіць, каб да кіруючых мікрафонаў і тэлефонаў не прыйшлі новыя салаўі. Хопіць, наслухаліся іх песень! Думаецца, крытэрыем для ацэнкі любога палітыка і кіраўніка павінен стаць адказ на простае і зразумелае пытанне: што вы зрабілі, каб на Беларусі не паміралі дзеці?

Думаецца, сёння мы маем права ацэньваць дзейнасць той ці іншай грамадскай арганізацыі і партыі па іх адносінах да дзяцей. Але чамусьці не чуваць, каб хто з іх абнародаваў сваю цэльную праграму па выратаванню дзяцей.

Нядаўна адзін вялікі скептык з прэтэнзіяй на ідэолага нацыі, які, апроч сваіх сынкоў, не хоча бачыць і разумець пакуты іншых дзяцей, сказаў мне з пэўным нахабствам: "Ну што, Дзіцячы фонд выратаваў вам дзяцей?" Скептык атрымаў варты яго годнасці адказ. Але я палічыў неабходным паўтарыць яго тут з высокай газетнай трыбуны.

Так, Беларускі дзіцячы фонд, якому ў гэтым годзе споўнілася пяць гадоў, не выратаваў усіх дзяцей. Ды мы і не ставілі ў самым пачатку задачу, каб падмяняць ролю бацькоў і дзяржавы. Але мы знайшлі смеласць і цярпенне, каб сказаць грамадскасці і ўраду праўду пра нашых дзяцей.

Нам удалося згуртаваць вакол фонду тысячы людзей, сапраўдных энтузіястаў, сяброў дзяцей. І калі праўда, што вачыма дзяцей пазірае на нас сам Бог, то мы, сябры дзяцей, можам смела і даверліва разлічваць на Боскую спагаду і падтрымку. Сумленне наша чыстае ўжо таму, што ў складаны час перабудовы і неразбярыхі мы служылі і служым дзецям сумленна і аддана.

А цяпер пра некаторыя нашы канкрэтныя справы, якія ўпісаны не толькі ў біяграфію фонду, але сталі грамадска значнымі і прыкметнымі з'явамі, абагрэлі многія пакрыўджаныя душы.

За пяць гадоў мы сабралі ў народную капілку 113 мільёнаў 544 тысячы 900 рублёў. Калі пералічыць на сённяшні курс, то атрымаюцца мільярды. Усе яны выкарыстаны і выкарыстоўваюцца толькі на патрэбы сем'яў і дзяцей, якія трапілі ў бяду, без пэўнай падтрымкі не могуць выкруціцца з той бяды. У сферу нашай дабрачыннай увагі ўвайшлі дзесяткі тысяч бедных сем'яў і дзяцей, пакрыўджаных лёсам.

Толькі за апошнія два гады ў адрас Беларускага дзіцячага фонду нашы замежныя спонсары прыслалі 500 тон каштоўнага гуманітарнага грузу: медыкаменты, вітаміны, адзенне, дзіцячае харчаванне, медабсталяванне, інвалідныя каляскі, медыцынскія ложкі, цацкі, насенне. Увесь гэты груз мы прынялі сваімі рукамі з дапамогай добраахвотнікаў, захоўвалі гэты груз да яго размеркавання па раёнах і сем'ях, на самых розных складах Мінска. І гэта ў той час, калі ёсць рашэнне Саўміна аб выдзяленні нам належных складскіх памяшканняў.

Наш фонд стаў ініцыятарам стварэння незалежнай лабараторыі па вызначэнню радыенуклідаў у прадуктах харчавання. За мінулы год праведзена 12 320 абследаванняў. Цяпер адкрыты лабараторыі пры раённых санэпідстанцыях, і наша ўстанова, будзем лічыць, сыграла сваю ролю.

Варта ўвагі акцыя "Вясёлка надзеі" па дапамозе анкалагічна хворым дзецям. 38 з іх з такім захворваннем пабывалі ў ЗША ў лагерах, а 80 — на Нарачы ў "Зубронку". Мне асабліва запомніліся дзеці з чарнобыльскімі "аўтографамі", прааперыраваныя на рак шчытападобнай залозы. Цэлы месяц мы рабілі ўсё, каб яны забыліся на свае раны, да іх ездзілі пісьменнікі, мастакі, нават знакамітыя "Песняры". Вазілі ім вітаміны, фрукты, ягады, падарункі. Іх усмешкі — самая дарагая ўзнагарода ўсім нам.

Ды што і казаць, сотні, тысячы карысных спраў на рахунку Беларускага дзіцячага фонду. Але не дзеля пахвальбы я выкарыстоўваю сёння старонкі "Народнай газеты". Давайце лепш усе разам падумаем, як выратаваць нашых дзяцей.

Напярэдадні падзеі

Погляд у будучае

Мы жывём у эры грубай сілы. Яна звязана з войнамі, насіллем, эксплуатацыяй і разбурэннямі... Чаму на долю людзей выпаў такі лёс і як прыйсці да грамадства любові, гармоніі і супрацоўніцтва?

Аб гэтым — выступленне пані Хак Джа Хан Мун — прэзідэнта жаночай федэрацыі за мір ва ўсім свеце, якое адбудзецца ў Мінску, у тэатры оперы і балета 22 лістапада. Яна ўжо выступала ў гэтым годзе ў ЗША, Японіі, Заходняй Еўропе, дзе з цікавасцю сустрэта яе філасофія, новы погляд на жыццё і будучае. Жадаючым пачуць пані Мун неабходна пазваніць па тэлефонах: 36-41-69, 36-42-30, 33-99-48.

Пятро СЕМКІН.

Не теряем надежды!..

5 ноября нас, представителей трудовых коллективов, принял заместитель министра финансов Республики Беларусь Н.К.Лисай для обсуждения вопроса о компенсации по облигациям государственного целевого беспроцентного займа 1990 года. Членами оргкомитета были сформулированы предложения о выдаче товаров или денежной компенсации, учитывая сложное товарно-финансовое положение Республики Беларусь. Заместитель министра поддержал наше предложение о возможности выполнить долговые обязательства по вещевым облигациям в рамках закона о приватизации в виде приватизационных чеков.

Одновременно мы обращаемся в Верховный Совет Республики Беларусь.

Заявление

Мы, представители владельцев облигаций государственного целевого беспроцентного займа 1990 года, просим вас вернуться к рассмотрению вопроса о судьбе этих облигаций.

Постановления, принятые правительством во главе с В.Ф.Кебичем, незаконны.

Считаем, что приемлемое решение может быть достигнуто в рамках принятого Верховным Советом Закона о приватизации.

Поскольку наши обращения правительство не рассматривает, отделываясь отписками, а из наших материалов, направляемых для опубликования в прессу, удаляются факты и фамилии лиц, виновных в ограблении нас, просим Вашего разрешения на выступление нашего представителя на очередной сессии Верховного Совета.

**В.ЯКУБЕНКО (ПО "Горизонт"),
Л.ТРОФИМОВА (ПО "Интеграл"),
З.НЕЧАЙ (завод "Эталон),
Г.КРИВЧИК (ПО "МТЗ"),
Л.АГЕЕНКО (МППО им.Я.Коласа),
Н.ЛЕМБОВИЧ (БГПА),
Г.ГОРИН (БАТУ),
Е.ПЕТУШКОВА (БГУ),
Л.КОТЛИНСКАЯ (ВНИИП),
Г.БИРИЛЛО (ЖРЭУ Ленинского р-на г.Минска),
Г.ДЕМСКИЙ (БелНИИМиЛ),
В.КУЧИНСКИЙ (ТТУ),
А.ЦИШКЕВИЧ (НИИ ЭВМ),
И.КРИЩАНОВИЧ (МПО ЭВМ),
Н.СТЕФАНОВИЧ (МЭМЗ),
Ю.МЯСИН (завод им.Вавилова),
Е.БЕЛЬСКАЯ (завод "Промсвязь"),
Т.ИЛЬЕВА (Минскхлебпром),
В.ЖУРАВЛЕВ (стройтрест N 7),
А.ЗАСТРОВСКИЙ (Сбербанк),
В.Ф.РОМАНОВ,
М.ДРОЗД (от пенсионеров Минска),
представители городов Барановичи, Гродно, Борисова, Солигорска, горпоселков Бегомль, Городея и др.**

Рэпарцёр даведаўся

Віншуем, калегі!

Па заслугах аціналі працу творчага калектыву радыёстанцыі "Беларуская маладзёжная" члены камісіі, што вызначыла лаўрэатаў прэміі Саюза моладзі Беларусі — дарэчы, адзінай такой узнагароды для маладых.

Яна будзе ўручацца штогод за асаблівыя заслугі маладых людзей у галіне навукі і тэхнікі, літаратуры, мастацтва, журналістыкі і архітэктуры, педагагічнай дзейнасці, рэалізацыі і абароны інтарэсаў моладзі.

Акрамя журналістаў з нацыянальнай дзяржаўнай тэлерадыёкампаніі, імі сталі Ігар Ганчаронак — дацэнт, кандыдат фізіка-матэматычных навук, старшыня савета маладых вучоных беларускага дзяржаўнага універсітэта. Алег Коваль — балетмайстар-пастаноўшчык народнага ансамбля танца "Калаж" Беларускага інстытута інжынераў чыгуначнага транспарту, Павел Павягаеў — кіраўнік вакальна-інструментальнага ансамбля Дома піянераў і школьнікаў Магілёва "Вясёлыя ноткі", Дзмітрый Еўтуховіч — член Саюза кампазітараў Беларусі.

Прэміі ўручаць у пачатку снежня. Лаўрэаты атрымаюць па 10 мінімальных зарплат, устаноўленых у рэспубліцы.

Белінфарм.

Остановите!

Как медь превращают в золото

новоявленные "алхимики" от бизнеса

Андрей АРШАНСКИЙ

Тот, кто регулярно читает рекламные приложения и отделы в газетах, наверняка встречал неброские объявления типа: "Куплю лом меди". Нетрудно догадаться: барыши, которые получают коммерсанты, с лихвой покрывают все расходы.

Беларусь сама не производит цветные металлы. Однако республика стала крупным поставщиком ценного сырья на мировой рынок.

С двумя уровнями преступности в этой сфере меня познакомил начальник одного из отделов ОБЭП УВД Мингорисполкома В.Ф.Зыскунов.

Регистрируется заготовительный пункт — предприниматели, как правило, располагают его рядом с крупными заводами. Противозаконной деятельностью он не занимается, а лишь "принимает сырье". Происхождение же принесенного лома заготовителей не волнует, а он почти всегда украден. В номере одной городской газеты я нашел пятнадцать (!) телефонных номеров, абоненты которых жаждали купить медь. В порядке журналистского расследования звоню. Отвечает голос, который сразу же выдает невидимый мне облик его обладателя: гориллоподобная физиономия и бритый затылок, глаза, выражающие полное отсутствие интеллекта, всепоглощающая наглость и жажда наживы. Да, и наверняка кожаная тужурка — своеобразная униформа современных рвачей. "Медь покупаете?" — "Покупаю, по сколько продашь?" Названная мною по неопытности сумма повергла собеседника в радостное изумление. Пришлось срочно прервать разговор. Другой абонент предложил 55 центов за килограмм меди, сказав, что это максимум. А вообще обычная цена скупки — примерно доллар за килограмм.

Существует и второй уровень хищений. Люди, имеющие прямой доступ к дорогостоящему сырью, не всегда способны устоять перед соблазном легкой наживы. Причем воруют нагло. Недавний факт. Сотрудник МП "Вадис" Ф., работавший охранником на заводе "Вторцветмет", сговорился с неким Ш. Под покровом ночи они загрузили в автомобиль полторы тонны меди и пытались вывезти ее с завода, однако были задержаны милицией. Общая стоимость похищенного оценивается в 2 441 250 рублей.

Куда уходит металл? В страны Прибалтики. За восемь месяцев текущего года при попытке незаконного вывоза за пределы республики изъято лома цветных металлов на общую сумму 1 082 797 тысяч рублей. Но Прибалтика — лишь перевалочный пункт. Вывезенное сосредоточивается в морских портах — Клайпеде, Таллинне и других. А затем приходят корабли, затовариваются украденной в Беларуси медью и... металлы стабильно поступают на западные рынки. При попустительстве закона нечистые на руку дельцы отправляют нужные государству средства в свой карман.

Сейчас в Совете Министров имеются предложения по выработке нового постановления, призванного как-то повлиять на ситуацию. Предполагается оставить в силе право коммерческих структур на закупку металлов, ограничив его выдачей лицензии. Возможно также, что будет запрещен вывоз лома цветных металлов за пределы республики, а скупку у частного бизнеса будет осуществлять "Цветмет".

Решит ли это проблему? Доводилось беседовать с компетентными работниками ОБЭП МВД. В один голос они говорили: "Увы..." Без осуществления жесткого контроля за пунктами сбора все останется по-прежнему, а гладким положение дел будет лишь на бумаге. Посадить же в каждую точку сотрудника ОБЭП невозможно, да и не нужно. Бороться лучше всего экономическими методами. На сегодняшний день цена лома в государственных приемных пунктах смехотворно мала. В зависимости от сортности она составляет от 72 до 350 тысяч рублей для меди и 72 — 408 тысяч для бронзы (за тонну). Конечно, при таких условиях предприятиям выгодно сдавать лом металлов частнику или самим находить каналы сбыта. Если же закупочная цена достигнет уровня, предлагаемого частными скупщиками, сырье сможет участвовать в производственных циклах не один раз.

В числе других способов защиты экономических интересов республики специалисты называют укрепление северо-западной границы Беларуси, через которую тонны дефицитного сырья вывозятся в Литву или в Латвию "партизанскими" тропами. Таможни есть только на основных дорогах, на проселочных же почти нет никакого контроля. Пока наша граница напоминает сито, республика будет продолжать терять миллиарды. Вероятно, стоит подумать и об ужесточении санкций против любителей нажиться на дефицитном сырье. Короче, необходим комплекс мер, которые способствовали бы прекращению экономического беспредела.

Нам стала вядома

"Мадонны XX стагоддзя" — да снежня

Поўныя захаплення водгукі пакідаюць наведвальнікі выставы "Мадонны XX стагоддзя", якая праходзіць у Палацы мастацтваў. "Гэта гімн-рэквіем жанчыне, маці", — піша мінчанка Самсонава. "Дзякуй за божае святло, якое вы несяце людзям", — дапаўняе яе Святлана Глоба. "Вашы карціны даюць натхненне на ўсё жыццё", — пішуць мінчане Калпаковы.

Па шматлікіх просьбах выстава твораў Аляксея Кузьміча прадоўжана да снежня.

Іван СЯРГЕЕЎ.

Ракурс

Справіцца з любой бядой

У асобнай мабільнай механізаванай брыгадзе грамадзянскай абароны пры Беларускім рэспубліканскім штабе заканчваецца гадавая праверка.

Салдаты з аварыйна-выратавальнага батальёна, які дыслацыруецца ў Аколіцы, паказваюць сваё ўменне. А ўмець патрэбна многае — расчышчаць завалы пры аварыях на прадпрыемствах і ў жылых дамах, ратаваць людзей пры паводках і пажарах, дакладна дзейнічаць у час экстрэмальных сітуацый на хімічных і радыеактыўна небяспечных аб'ектах...

Брыгада, створаная ў 1987 годзе, ужо выдатна зарэкамендавала сябе пры ліквідацыі аварыі на нафтаправодзе ў Брэсцкай вобласці ў 1990 годзе, лясных пажараў 1992 года і ў час нядаўняй паводкі на беларускім Палессі.

Фота Віктара ДРАЧОВА.

Тэатры

18—19 лістапада

Пачатак у 19.00

ТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА

19 лістапада — прэм'ера **"Сервнада", "Балеро", "Прывал кавалерыі"**. У сувязі з ад'ездам аркестра тэатра за мяжу балетныя спектаклі да канца лістапада будуць ісці пад фанаграму.

ТЭАТР ІМЯ Я.КУПАЛЫ

18 лістапада — **"Страсці па Аўдзею".**

19 лістапада — **"Нежанаты мнагажэнец".**

Папярэдні заказ білетаў па тэл. 27-17-17.

БЕЛДЗЯРЖФІЛАРМОНІЯ

(канцэртная зала)

18 лістапада — Нацыянальны ўзорны ансамбль песні і танца "Зорачка". Мастацкі кіраўнік — М.Іванова;

(зала камернай музыкі)

18 лістапада — **памяці В.Фралова.** Ансамбль старадаўняй музыкі **"Кантабіле".** Англійская музыка XVI—XVIII ст.

НАРОДНАЯ ГАЗЕТА

ЗАМЕЖЖА

*ІТАР-ТАСС * ІНТЭРФАКС * НАРОДНАЯ ГАЗЕТА*

Пульс дня

З першых рук

Дзяржаўны сакратар ЗША Уорэн Крыстафер заявіў, што ў час яго маючай адбыцца ў снежні паездкі на Блізкі Усход ён хоча з першых рук атрымаць інфармацыю аб ходзе перагавораў паміж Ізраілем і Арганізацыяй вызвалення Палесціны (АВП).

Мэта перагавораў — прадастаўленне палесцінцам часовай абмежаванай аўтаноміі ў сектары Газа і ў раёне горада Ерыхона на заходнім беразе ракі Іардан.

Аб'ядноўваць намаганні, каб дапамагчы былым рэспублікам СССР

Азіяцкаму банку развіцця (АБР) і Еўрапейскаму банку рэканструкцыі і развіцця (ЕБРР) трэба аб'ядноўваць свае намаганні ў аказанні фінансава-эканамічнага садзейнічання Сярэднеазіяцкім рэспублікам былога СССР.

Такую думку выказаў у апублікаваным інтэрв'ю японскай газеце "Джапан таймс" Міцуо Сата, які нядаўна быў выбраны на пост прэзідэнта АБР.

Лі Пэн звярнуўся да нямецкіх бізнесменаў

Да шырокага ўдзелу ў развіцці кітайскай эканомікі заклікаў прадпрымальнікаў ФРГ прэм'ер Дзяржсавета КНР Лі Пэн, падкрэсліўшы, што візіт федэральнага канцлера ФРГ у Кітай будзе садзейнічаць далейшай актывізацыі двухбаковых гандлёвых і эканамічных сувязей.

Як паведаміла газета "Жэньмінь жыбао", гэту заяву кіраўнік кітайскага ўрада зрабіў у час наведвання разам з Гельмутам Колем сімпозіума кітайскіх і германскіх прамысловацаў і бізнесменаў.

Чуркін — у Грэцыі

Намеснік міністра замежных спраў Расіі Віталь Чуркін правёў перагаворы з міністрам замежных спраў Грэцыі Кароласам Папульясам.

Абмяркоўвалася становішча ў Босніі і Герцагавіне, а таксама разглядаліся пытанні двухбаковых адносін паміж Грэцыяй і Расіяй.

Супраць насілля ў Бурундзі

Савет Бяспекі ААН патрабуе неадкладнага спынення актаў насілля ў Бурундзі і заклікае міжнародныя супольніцтва аказаць неадкладную дапамогу пацярпеўшаму насельніцтву гэтай афрыканскай краіны.

Аб гэтым гаворыцца ў заяве, з якой выступіў старшыня СБ Жаэз Луіш Жэзуш (Кабо-Верда) на пасяджэнні Савета.

КОКОМ загадала доўга жыць

У горадзе Васенаары прайшла сустрэча прадстаўнікоў КОКОМ.

На ёй прынята рашэнне аб ліквідацыі гэтай арганізацыі краін НАТО (без Ісландыі), Японіі і Аўстраліі да канца сакавіка будучага года і аб стварэнні новага міжнароднага органа па кантролю за экспартам стратэгічных тавараў і тэхналогій з удзелам Расіі.

Выкрадальнікаў чакае пакаранне смерцю

Пакаранне смерцю без доўгіх разбораў зараз пагражае захопленым на месцы злачынства ўзброеным налётчыкам і выкрадальнікам аўтамабіляў ва Угандзе. Да гэтага часу яны дзейнічалі амаль што беспакарана, карыстаючыся прагаламі ў заканадаўчай і судовай сістэмах краіны.

Паводле паведамленняў, якія паступілі з угандыйскай сталіцы Кампалы, урад, устрывожаны рэзкім павелічэннем колькасці абрабаванняў і дзёрзкіх выкраданняў машын, адобрыў тактыку ліквідацыі бандытаў без "залішняга шуму і цырымоній". Прэзідэнт Уганды Йоверы Мусевені папярэдзіў, што з гэтага часу ўзброеных рабаўнікоў чакае суровая і хуткая кара.

Дэманструючы сваю цвёрдасць, улады загадалі падвергнуць вышэйшай меры пакарання семярых гангстэраў, арыштаваных пры спробе захопу банкаўскага фургона ў цэнтры Кампалы, які перавозіў вялікую суму грошай. Перад гэтым бандыты адабралі службовую машыну ў супрацоўніка ААН, параніўшы яго ў ходзе нападзення.

Калектыўнае забойства на глебе цемрашальства

53 жыхары народнасці тай у паўночна-ўетнамскай правінцыі Шонла на глебе цемрашальства ажыццявілі акт калектыўнага самазабойства. Трагедыя, што разыгралася ў адной з вёсачак гэтай народнасці, забрала жыцці 24 дарослых і 29 дзяцей.

Паводле папярэдніх даных, ініцыятарам крывавага акта стаў 30-гадовы Ка Ван Ліенг, які абвясціў сябе мясцовым каралём. Дэмабілізаваны салдат, ён стаў калекам, калі аднойчы ад неасцярожнага абыходжання з узрывчаткай, падрыхтаванай ім для глушэння рыбы, страціў зрок і абедзве рукі. Ліенгу ўдалося стаць духоўным лідэрам у вёсцы, і ён пачаў прапаведаваць набліжэнне канца свету, які, як ён сцвярджаў, павінен наступіць у выніку катастрафічнай паводкі. Ён жа абяцаў кожнаму выратаванне за пэўнае грашовае ўзнагароджанне. Усяго яму ўдалося атрымаць 100 млн. донгаў (10 тыс. долараў ЗША). Аднак, спалохаўшыся выкрыцця гэтай махінацыі, Ліенг заклікаў жыхароў вёскі да акта калектыўнага самазабойства, загадаўшы сваім набліжаным забіць яго першым.

Справа не ў часе, а ў жаданні

Вядома, што амерыканцы — народ вельмі спартыўны. У гэтым пераконваешся кожны дзень, назіраючы за людзьмі розных узростаў, што бегаюць у парках і па вуліцах сталіцы, гуляюць у тэніс. Аднак, паводле апошніх даследаванняў, 60 працэнтаў амерыканцаў вядуць малярухомы лад жыцця.

Савет па фізічнай падрыхтоўцы і спорту пры прэзідэнце краіны паспрабаваў высветліць прычыну такіх паводзін, правёўшы апытанне сярод тых, хто наогул не займаецца фізічнымі практыкаваннямі. Паводле выніку апытання, 64 працэнты такіх людзей сказалі, што хацелі б займацца фізкультурай, але ў іх проста няма часу — усяго толькі каля 10 гадзін вольнага часу ў тыдзень. Аднак вялікая колькасць апытаных прызналі, што яны глядзяць тэлевізар па меншай меры 3 гадзіны ў дзень. Такім чынам, на думку аўтараў даследавання, справа не ў часе, а ў жаданні.

Скандал

Искусственные кости быстро заржавели

Все началось с рекламы, к услугам которой сейчас, когда в Китае грядет рыночная экономика, прибегают все — от мелких до крупных компаний.

По всем каналам средств массовой информации было распространено "сенсационное сообщение" о том, что пекинская фабрика по производству медицинского оборудования выпустила партию искусственных тазобедренных суставов, отвечающих самым высоким требованиям мировых стандартов. Протезы поступили в специализированный госпиталь Тяньцзиня — одного из крупнейших китайских портовых городов Китая.

Больных в милиардной стране всегда было много. Не случайно постоянно звучат призывы "улучшать физическое и умственное состояние населения". У людей, страдающих тяжелыми заболеваниями нижних конечностей, появилась надежда избавиться от недуга, и они потянулись в больницу. Плата за замену пораженного сустава на искусственный по китайским стандартам солидная - 5 тыс. юаней. Рабочий средней квалификации такую сумму может заработать лишь за год-полтора. Несмотря на это, желающих сделать операцию было множество.

Казалось, все шло благополучно. Однако вскоре после операции чуть ли не половина больных стали испытывать острую боль и не могли обходиться без болеутоляющих препаратов. Многие вернулись в клинику. Больным была сделана повторная операция, но уже по изъятию искусственной кости. В результате, как пишет газета "Жэньминь жибао", многие из них стали полными инвалидами на всю жизнь, без всякой надежды на выздоровление.

Как водится, виноватых отыскать оказалось трудно. Руководство госпиталя заявляет, что пекинская фабрика поставила им некачественную продукцию — протезы после изъятия оказывались заржавевшими. Фабрика же утверждает, что все искусственные кости, с которыми возникли проблемы, выполнены в пекинском НИИ авиационных материалов. Последний, тем не менее, твердо стоит на своем: институт никогда не отправлял готовые протезы в тяньцзиньский госпиталь.

Чем окончится спор, пока неясно. Но больным от этого не легче, особенно тем, кто испытал на себе плоды "борьбы за быстрое достижение мирового уровня в медицине".

Сегодня — национальный праздник Латвии

Чрезвычайный и Полномочный Посол Латвии в Беларуси Янис ЛОВНИКС:

Путь к независимости отнюдь не короток и не устлан розами

— Господин посол, разрешите поздравить вас с 75-летием Латвийской Республики и поинтересоваться: с чем ваше государство пришло к своему юбилею?

— Для Латвии этот год чрезвычайно богат событиями. Я бы особо выделил июньские выборы в Саэйм и его созыв, что подытожило трехлетний период восстановления нашей независимости. Примечательно, что в юбилейный год была восстановлена парламентская демократия и Сатверсме (Конституция) 1922 года.

Чтобы понять, что сейчас происходит в Латвии и всей Балтии, необходимо обратиться к истории. На основании секретных протоколов к пакту Молотова—Риббентропа 1939 года Латвия по соглашению между нацистской Германией и Советским Союзом была включена в сферу влияния СССР. Это открыло путь к незаконной оккупации Латвии в 1940 году. Но, хотя Латвия утратила суверенитет де-факто, ее статус де-юре не изменился. Нас даже в советский период признавали независимым государством многие страны. Именно поэтому так быстро были восстановлены дипломатические отношения со всеми государствами, с которыми они существовали до второй мировой войны.

Важно подчеркнуть, что Латвия не является новым независимым государством. Особенно важно это для отношений между Латвией и Россией. И признание нашими ближайшими соседями, в том числе Беларусью, факта незаконной оккупации латвийской территории войсками СССР стало бы хорошей основой для добрососедских отношений в нашем регионе.

В Латвии продолжается спокойный, деловой процесс возрождения. Результаты этого процесса — стабильная, конвертируемая национальная валюта, ожившее на новом, гораздо более высоком уровне обслуживание населения, заполненный относительно дорогими, но очень добротными товарами рынок, реализуемые с помощью западных инвестиций крупные проекты.

Главное — Латвия определила свои стратегические и тактические цели, осознала, что путь к их достижению отнюдь не короток и не устлан розами. Но народ Латвии готов его пройти, чтобы праздновать 85-ю годовщину независимости в статусе полноправного члена Европейского союза, правового государства с высоконравственными и образованными гражданами, с экологически чистым и производительным сельским хозяйством, нематериалоемким производством, стабильной национальной денежной единицей и банковской системой, с развитой индустрией туризма и сохраненной чудесной природой; государства, гражданством которого мог бы гордиться каждый житель Латвии.

— Но пока не каждый житель Латвии является ее гражданином...

— В ближайшем будущем Саэйм примет такой закон о гражданстве, который обеспечит выживание коренной нации и одновременно соблюдение международных норм в области прав человека. Уже восстановлены в гражданстве те, кто имел его до 1940 года, и их потомки, независимо от национальности. Они приняли участие в парламентских выборах, причем право избирать было примерно у 400 тысяч нелатышей, что составляет четверть всех граждан.

Примерно такое же соотношение было и до войны. Но если в 1940 году 75 процентов жителей страны составляли латыши, то сейчас их только 52 процента. Сотни тысяч людей были депортированы в Сибирь, тысячи — арестованы и убиты, десятки тысяч погибли во время войны, были отправлены на принудительные работы в фашистскую Германию или вынуждены бежать на Запад от красного террора... Количество коренных жителей сократилось на треть, а в послевоенные годы в Латвию хлынул огромный людской поток из СССР. В 1945 году советские офицеры заняли в Риге четверть всех городских квартир. Ехали в Латвию военные, рабочие, инженеры, другие гражданские лица, которых приманивали различными льготами. После 1959 года темпы иммиграции в Латвию резко возросли в связи со строительством предприятий тяжелого машиностроения. Механический прирост населения в 8 раз превысил естественный! Ни в одном оккупированном государстве мира коренная нация не становилась меньшинством, а в Латвии это произошло. Латыши подвергались языковой дискриминации, испытывали трудности с работой. Латышский язык методично выживался.

Новый закон определит условия получения гражданства теми, кто приехал в Латвию после 1940 года (среди них немало латышей). Пока же их защищают международные нормы в области прав человека. По оценкам экспертов Совета Европы, латвийское законодательство соответствует европейским стандартам. Для этнических меньшинств — русских, поляков, белорусов, евреев — в Латвии открыты школы, активно работают их национально-культурные общества. Недавно белорусский посол в Латвии Валентин Величко присутствовал при открытии класса с белорусским языком обучения, передал ему учебники на "беларускай мове".

Люди, лояльные к Латвийской Республике и желающие получить ее гражданство, должны будут выполнить условия, которые поставит закон. Мы всем откровенно заявляем: будут установлены определенные квоты при приеме в гражданство. Человек должен сам делать выбор: быть гражданином или не быть. Если он хочет быть им, то надо подчиняться закону.

В Латвии живет 120 тысяч белорусов, и, безусловно, у них есть определенные проблемы. Это нужно признать. Но надо отметить, что в Латвии сохраняется политическая и экономическая стабильность, и это — самое главное. У нас нет кровопролития, люди не голодают, а нуждающимся оказывается материальная помощь без деления по национальностям.

— Задержка с принятием закона о гражданстве связана с выводом российской армии, где, кстати, служат и белорусы. Может ли Беларусь содействовать их возвращению на родину?

— Латвия просила МИД и правительственные структуры Беларуси дать сведения о количестве военнослужащих и офицеров запаса, которые находятся на нашей территории и хотели бы эту территорию покинуть, переехав на постоянное жительство в Беларусь. Мы очень рассчитываем, и наши надежды оправдываются, на помощь западных стран. Они готовы выделить средства для строительства жилья, возможно, и в Беларуси. Если бы Республика Беларусь представила конкретные фамилии и предложения о сроках строительства и выделении под него земли, то это ускорило бы процесс поиска строительных фирм. Латвия, кстати, заинтересована в предоставлении своей рабочей силы и своих материалов. Во время августовского визита министра иностранных дел Беларуси Петра Кравченко в Латвию он назвал число семей потенциальных переселенцев — свыше 100. Мы стараемся уточнить это число через российские структуры, но, как и Беларусь, сталкиваемся с трудностями в получении этой информации из России.

— Между Латвией и Беларусью, как это ни парадоксально, до сих пор нет официальной границы, зато существует визовый режим...

— Основной договор о делимитации и демаркации границы был готов в конце 1992 года, и после вручения верительных грамот 9 февраля этого года я обсуждал с господином Шушкевичем этот вопрос. Между ним и тогдашним премьер-министром Латвии Годманисом была договоренность о подписании этого договора. Почему белорусская сторона не пожелала подписывать этот документ, мне сказать трудно. Так же, как и о том, когда договор о границе будет подписан. У нас это вызывает тревогу с февраля. Задержки, на наш взгляд, происходят по вине Беларуси. Например, соглашение об экономическом сотрудничестве на 1993 год нам удалось подписать только в середине этого года, хотя надо было бы в конце прошлого.

Что же касается виз, то Беларусь заверяла нас, что уже в 1993 году ее граждане получат национальные паспорта. Но этого не произошло, а без собственных паспортов нельзя даже начинать переговоры о введении безвизового режима.

— Как развиваются экономические отношения двух стран?

— Я бы не сказал, что успешно. Мы испытали большое разочарование в контактах с официальными, государственными структурами. В частности, через Совет Министров мы передавали несколько интересных предложений о поставках латвийских товаров в Беларусь и белорусских в Латвию, однако эти предложения никаких результатов не принесли. Стоит признать, что отношения успешно развиваются лишь на уровне отдельных фирм и предпринимателей. Экономический отдел посольства собирает информацию о потребностях Беларуси и рассылает конкретным потребителям предложения из Латвии, помогает налаживать прямые контакты.

Что же касается создания белорусского флота, то я с огорчением должен констатировать, что и здесь добрая инициатива Латвии не нашла своего развития. Мы вели переписку с МИДом Беларуси, но дальше дело не пошло, хотя мы были готовы пригласить белорусских экспертов в Латвию и вести конкретные переговоры о приобретении Беларусью судов и приписке их к нашим портам.

Латвия неоднократно предлагала помочь Беларуси с топливом.

— Как ваше посольство устроилось в Минске?

— Мы находимся, можно сказать, в катастрофических условиях: арендуем в гостинице "Беларусь" помещение для консульской службы, рассчитываясь за него в валюте. Одновременно используем под служебные помещения те комнаты, где живут посол, экономический советник, вице-консул. Нас это не может устраивать, так как идет прямое вторжение в личную жизнь сотрудников посольства: помещения убираются горничными, которые "очень старательно" подходят к исполнению своих обязанностей. У нас ведь есть личная жизнь, которая не должна выставляться напоказ. Я уже не говорю о документах, которые здесь хранятся.

Видя безысходность в решении вопроса с помещениями со стороны белорусских властей, мы предложили им своими силами и средствами на отведенном нам земельном участке построить здание посольства, очень надеясь встретить понимание. Но нам предлагают непомерно высокую плату за аренду земли — около 5 долларов за квадратный метр в год. Мы также должны возместить колхозам не полученную ими на этой земле прибыль (?!), оплатить подвод коммуникаций и т.д. Я хочу напомнить, что Латвия вернула Беларуси ее имущество — санаторий в Юрмале, который занимает больше 4 гектаров земли, лечащимся в котором мы выдаем бесплатные визы и в котором, кстати, бесплатно размещается белорусское посольство. Платит же санаторий "Беларусь" примерно четверть доллара за метр земли. Но если минские власти будут настаивать на своем, то Латвия будет вынуждена ввести адекватные меры. Господину Величко не раз заявляли в Риге, что Латвия готова предоставить посольству Беларуси отдельно стоящее здание с землей в центре города — в обмен на такое же в Минске. Но никаких сдвигов нет. Пожалуй, стоит сказать, что дипломатия — это не шоссе со включенным в одном направлении зеленым светом. Мы очень надеемся, что движение перестанет быть односторонним, а пока с нашей стороны уже, похоже, зажигается желтый свет.

— Честно говоря, праздничного интервью у нас не получилось. Но не все же так плохо?

— Конечно, не может быть только черных и белых красок. Их всегда целая палитра. В Беларуси очень много хорошего. Если мы проследим развитие страны с февраля, когда я сюда приехал, то увидим множество положительных изменений. Пройдет еще год или немного больше времени, и все придет в порядок. У Беларуси нет другого пути, по нему прошли многие государства.

— И последний вопрос, господин посол. Как вы будете отмечать юбилей Латвийской Республики?

— В Риге будет настоящий праздник. А в Минске... Мы считаем, что на данном этапе посольство Латвии здесь еще официально не открыто. Согласно традициям Латвийской Республики, любое здание, любое начинание должно освящаться церковью. Увы, до сих пор мы не можем это сделать. Как не можем поднять свой красно-бело-красный флаг, не можем оказать достойный прием руководителям Белорусского государства, коллегам-дипломатам, другим лицам. Если мы не имеем возможности поделиться своим менталитетом, своими культурными ценностями, своими кулинарными творениями, то лучше воздержаться от публичных мероприятий и ждать того момента, когда мы сможем предстать перед лицом белорусского народа достойно.

Вел беседу Юрий СВИРКО.
Фото Василия ФЕДОСЕНКО.

СВЕТ В ОКНЕ

ВЫПУСК 22 (68)

Память

Хуторок

Лилия КАЗАЧЕНКО

Есть, кажется, такие детские воспоминания, которые живут с нами вечно.

... Холодная осень сорок третьего года. Отступая, немцы сожгли стоящий на отшибе хуторок, где наша семья нашла временный приют, спасаясь от бомбежек. Кое-как построили землянку и даже сложили печь.

Ждали прихода красноармейцев...

В тот самый вечер вся ребятня сидела на печке. Никто и не заметил, как за маленьким стылым оконцем мелькнули тени. Ни шума, ни выстрелов! И так неожиданно в землянку набилось столько красноармейцев, что и с печки соскочить не было куда. Уставшие и измученные, они сразу же засыпали, уткнувшись в воротники своих шинелей.

Но вот на пороге появился маленький конопатый солдатик, почти мальчишка. По-ребячески расталкивая всех, пробрался к печке. Достал из кармана несколько кусочков сахара и протянул их нам. В те голодные годы этот сахар мы попробовали впервые.

Потом солдатик долго играл на губной гармошке. И было так уютно и тепло в тот холодный ноябрьский вечер.

А когда проснулись, то будто нас обожгло — в землянке никого не было. И кругом — ни души! Только окопчики и блиндажи, обломанные кусты. Да в земляных печурках кучки потухших углей и остатки нехитрой солдатской еды.

Не чуя под собой ног, носились мы по лесу — искали красноармейцев. Но нигде никого!

Стало грустно и обидно. И уже играть не игралось.

Каждый день поглядывали мы на дорогу, упирающуюся в синеющий зубчатый лес. Там, за этим лесом, монотонно и глухо рокотало. Там уже шли бои на подступах к нашему родному городу...

Шумят на месте сожженного хуторка полувековые сосны. Давно осыпались и заросли травой окопчики и блиндажи. Не узнать, где и землянка была.

Только цепкая детская память и поныне порой настойчиво возвращает на тот хуторок, где когда-то маленький веселый солдатик играл на губной гармошке...

***

Эту новеллу я посвящаю красноармейцам, освободившим 26 ноября 1943 года Гомель от немецко-фашистских захватчиков.

Мгновение и вечность

Деревья умирают стоя.

Фото Владимира ГАЛУЗЫ.

Палескія абразкі

У неабмежаванай колькасці

— Колькі ты можаш выпіць гарэлкі? — запыталі ў дзяка.

— Адразу ці паступова?

— Паступова.

— З закуссю ці без онай?

— З закуссю.

— А за свае грошы ці не?

— За грошы раба божага.

— О, калі так, то ў неабмежаванай колькасці...

Усюды быў

— Я за сваё жыццё, пакуль ажаніўся, быў у розных гарадах: і ў Жыткавічах, і ў Мінску, і ў Кіеве... А ты дзе была?

— Дзе я была? Нідзе не была.

— А я і там быў.

Васіль ФЕРАНЦ.

Рисунок Олега ПОПОВА.

Зеленая лампа

Позволь, я помечтаю о Тебе...

Татьяна МОРОЩУК

***

Позволь, я помечтаю о тебе — наедине.
Не надо слов и праздных обещаний.
Пусть всё переболит, перегорит во мне,
Не принося другим страданий.
Позволь, я помечтаю о тебе — наедине...

***

Уходил, приходил и снова
Уходил, ожиданьем томя.
Понимаешь, но это жестоко —
И не гнать, и не звать меня.
Знаешь ты: я полна гордыни.
Знаю я: ты упрям и смел.
Сделать мог ты меня счастливой.
Но не сделал. Не захотел...

Анекдот

О депутатах-взяточниках

Одна газета сообщила: каждый второй депутат является взяточником.

Депутаты возмутились, побежали в прокуратуру, в суд.

Суд обязал газету опубликовать опровержение.

И газета напечатала: выполняя решение уважаемого, высокочтимого суда, сообщаем, что каждый второй депутат не является взяточником...

Прислала Елизавета СОЛДАТОВА.

Уголок для двоих

Пора листопада...

Ну вот и проходит пора листопада.
И, кажется, время навек расставаться...
А я лишь теперь понимаю, как надо
Любить и прощать.
И встречать.
И прощаться...

Раздел ведет Андрей ЮДЧИЦ.

Тел. 68-26-78.

Праграма тэлеперадач

Чацвер, 18 лістапада

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Пад купалам Сусвету.
8.20. Рэха "Дзядоў".
10.25. Хакей. "Цівалі" (Мінск) — "Трактар" (Чэлябінск).
11.00. Тэлевізійны Дом кіно.
12.05. Духоўная спадчына. Перадача 4-я.
12.25. "Неадкрытыя астравы". Маст. фільм.
13.30. Навіны (з сурдаперакладам).
13.40. "На ўскраіне, недзе ў горадзе". Маст. фільм.
15.00. "Чарцяня N 13". Мультфільм.
15.10. "Ефрасіння Полацкая". Дак. фільм.
15.45. Тэлебіржа.
15.55. Беларуская літаратура. 11-ы клас.
16.30. "Дзень нараджэння". Мультфільм.
16.45. "Янтарык-93". IV Міжнародны фестываль тэлепраграм для дзяцей і юнацтва.
17.40. "Адам і Марыля". Дак. фільм.
18.00. Гаспадар. Перспектывы развіцця Навагрудскага завода газавай апаратуры.
18.20. Зачытайце маё пісьмо...
18.25. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Абласныя навіны (Гродна).
19.10. Здароўе.
19.40. Пазіцыя ўрада. Актуальнае інтэрв'ю.
19.55. "Ігар Лучанок". Відэафільм.
20.35. Кантакт.
20.40. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. Пад купалам Сусвету.
21.45. "Салодкі ручай". Тэлесерыял.
22.40. На сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь. Пасля заканчэння — НІКа.

Канал "Астанкіна"

5.00. Навіны.
5.20. Ранішняя гімнастыка.
5.30. Раніца.
7.45. Фірма гарантуе...
8.00. Навіны.
8.20. "Проста Марыя".
9.10. Футбол. Адборачны матч. Зборная Грэцыі — зборная Расіі.
10.05. ...Да 16 і старэйшым.
10.50. Прэс-экспрэс.
11.00. Навіны (з сурдаперакладам).
11.20. "Вяртанне ў Эдэм". 4-я серыя.
14.00. Навіны (з сурдаперакладам).
14.25. Тэлемікст.
15.15. "Прыгоды Тэдзі Ракспіна".
15.40. "Пані ўдача". Пра М.Таніча.
16.10. Джэм.
16.40. ...Да 16 і старэйшым. У перапынку (17.00) — Навіны.
17.50. Дакументы і лёсы.
17.55. Надвор'е.
18.00. "Проста Марыя".
18.50. Мініяцюра.
19.00. Гісторыя кахання.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.45. Лато "Мільён".
21.15. Маст. фільм "Твін Пікс".
22.10. Хіт-парад "Астанкіна".
23.20. Навіны.
23.45. Пен-клуб.
0.45. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"

7.00. Весткі.
7.20. Патрабуюцца... патрабуюцца...
7.30. Час дзелавых людзей.
8.00. Паехалі.
8.10. "Знаёмыя ўсё твары".
8.40. Зрабі дабро.
9.25. Ранішні канцэрт.
9.40. "Імя ўсмешкі — Одры".
10.40. Паралелі.
10.55. "Санта-Барбара".
11.45. "САС".
12.40. Сялянскае пытанне.
13.00. Весткі.
13.25. Выратаванне 911.
14.20. "Справа майстра баіцца".
14.35. Непазнаны Сусвет.
15.05. Тэлегазета.
15.15. Справы кніжныя.
15.30. Там-там навіны.
15.45. Студыя "Рост".
16.15. Панарама прыватызацыі.
17.00. Жанчыны свету.
17.30. М-трэст.
17.45. Напярэдадні.
18.15. Куды прапаў ваўчар?
18.45. Свята кожны дзень.
19.00. Весткі.
19.25. "Санта-Барбара".
20.20. Крымінальныя паведамленні.
20.30. Вялікі скандал.
21.00. "Пераўтварэнне".
22.00. Весткі.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. Асенні перадвыбарны марафон.
22.45. Валейбол. Адборачны турнір. Расія — Фінляндыя.
23.45. "Карацей". Музычнае шоу.

Санкт-Пецярбург

14.40. Музычныя партрэты. Ю.Марусін.
15.20. Дамашні ўрок. Літаратура.
15.50. Мультфільм.
16.05. Джаз у квадраце.
16.35. Бенефіс Альберта Асадуліна.
18.05. Музычны момант.
18.10. Вялікі фестываль.
18.30. Інфарм-ТБ.
18.55. Палітыка.
19.40. Спорт.
20.00. Сёння.
20.40. Тэлемагазін.
20.45. Музычны момант.
20.50. "На парозе ночы". Маст. фільм.
21.40. "Пластылінавая варона". Мультфільм для дарослых.
21.50. Вячэрні звон. Музычны канал.
22.35. Ваш стыль.
22.45. Інфарм-ТБ.
23.00. Вячэрні звон. Працяг.
24.00. Хакей. СКА — "Крышталь" (Саратаў).
0.45. Музычны момант.

Пятніца, 19 лістапада

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Пад купалам Сусвету.
8.25. "Маналог". Фільм-канцэрт.
8.55. Дошка аб'яў.
9.00. Беларуская літаратура. 11-ы клас.
9.35. "Салодкі ручай". Тэлесерыял.
10.30. "Вяртанне Станіслава Манюшкі".
11.25. Духоўная спадчына. Перадача 5-я.
11.55. "У стылі джаз-рэтра".
12.15. "Пяць зорак". Тэлегульня.
13.15. Пазіцыя ўрада. Актуальнае інтэрв'ю.
13.30. Навіны (з сурдаперакладам).
13.40. "Тарцюф". Фільм-спектакль.
16.00. "Востраў капітанаў". Мультфільм.
16.30. "Невядомая вайна". "Ой, лятала шэра перапёлка". Дак. фільм.
17.05. ПІК.
17.55. Роздум пасля выстаўкі. Чым папоўніцца рынак беларускіх тавараў.
18.25. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Абласныя навіны (Магілёў).
19.10. Навошта дадзена ўлада. Праблемы мясцовага самакіравання Жодзіна.
19.55. "На чым трымаецца зямля". Тэленарыс.
20.15. Хакей. "Цівалі" (Мінск) — "Металург" (Магнітагорск).
20.45. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. Пад купалам Сусвету.
21.45. Кантакт.
21.50. "З жыцця адпачываючых". Маст. фільм.
23.15. На сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь. Пасля заканчэння — НІКа; "Штовечар анекдот..."

Канал "Астанкіна"

5.00. Навіны.
5.20. Ранішняя гімнастыка.
5.30. Раніца.
7.45. Фірма гарантуе.
8.00. Навіны.
8.20. У гасцях у казкі. "Чароўная лямпа Аладзіна".
10.00. Клуб падарожнікаў (з сурдаперакладам).
10.50. Прэс-экспрэс.
11.00. Навіны (з сурдаперакладам).
11.20 — 12.25. "Роздум на тэму "Гамлет". Фільм-балет.
14.00. Навіны (з сурдаперакладам).
14.25. Брыдж.
14.50. Бізнес-клас.
15.05. "Чароўная лямпа Аладзіна".
16.40. Музограф.
17.00. Навіны.
17.20. Рэха расійскага выбару.
17.40. Чалавек і закон.
18.10. Надвор'е.
18.15. Вагон 03.
18.45. Поле цудаў.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.45. Чалавек тыдня.
21.05. "Твін Пікс". Маст. фільм.
22.00. Музагляд.
22.45. Праграма "Х".
23.00. Навіны.
23.25. Палітбюро.
0.05. Аўта-шоу.
0.35. Пляцоўка агляду.
1.40. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"

7.00. Весткі.
7.20. Патрабуюцца... Патрабуюцца.
7.30. Час дзелавых людзей.
8.00. Паехалі.
8.10. Па старонках "Вячэрняга салона".
9.40. Зваротны адрас.
10.10. У свеце жывёл.
11.10. "Санта-Барбара".
12.00. Мульці-пульці.
12.10. Танцавальны марафон.
12.40. Сялянскае пытанне.
13.00. Весткі.
13.25. В.Мятальнікаў. "Унутраны вораг".
15.05. Мульці-пульці. "Усе колеры".
15.15. Там-там навіны.
15.30. Айчына мая.
16.25. "Прафесія ўрача патрэбна?"
16.55. Дысней па пятніцах. "Хлопчык з заліва Мёртвых". 2-я серыя.
17.45. Як упарадкаваць Расію.
18.15. "Пад цыганскім шатром П.Дэметра".
18.45. Свята кожны дзень.
19.00. Весткі.
19.25. "Незакончаная п'еса для механічнага піяніна". Маст. фільм.
21.05. "К-2" прадстаўляе: "Ню".
22.00. Весткі.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. З залы Вярхоўнага суда РФ.
22.50. Валейбол. Адборачны турнір. Харватыя — Расія.
23.50. "Чужыя тут не ходзяць". Маст. фільм.

Надвор'е

Сёння днём па рэспубліцы захаваецца халоднае надвор'е, пераважна без ападкаў. Тэмпература паветра ў Гродне — 6—8, Брэсце, Мінску — 7—9, Гомелі, Віцебску — 8—10, Магілёве — 10—12 градусаў цяпла.

У наступныя двое сутак без ападкаў. Тэмпература паветра ноччу — 13—18, месцамі — да -22, днём — 8—13 градусаў марозу.

Астранамічны каляндар — 18.11.

Узыход і заход сонца: Мінск — 7.42, 16.08; Віцебск — 7.38, 15.52; Магілёў — 7.31, 15.57; Гомель — 7.24, 15.59; Гродна — 7.58, 16.23; Брэст — 7.50, 16.31.

Даўжыня дня ў Мінску — 8 гадзін 26 мінут.

Маладзік — 13 лістапада.

Спортпрогноз

Результаты 46-го тиража

(12—14 ноября)

1 — 1, 2 — 1, 3 — 1, 4 — 1, 5 — х, 6 — 2, 7 — 1, 8 — 1, 9 — 2, 10 — 1, 11 — 2, 12 — 1, 13 — х.

Спортлото

Результаты 46 тиража

(14 ноября)

"6 из 45": 6, 24, 8, 2, 35, 27.
"5 из 36": 27, 21, 35, 11, 28.
"6 из 56": 42, 7, 29, 45, 1, 46 плюс 4 (льготный).

ИТАР—ТАСС—Спорт.

НАРОДНАЯ ГАЗЕТА

Рэкламнае бюро — тэл./факс — (0172) 68-25-29.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор даных, асабістых імён, геаграфічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, калі ў матэрыялах змешчаны даныя, якія не падлягаюць адкрытай публікацыі.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не падзяляючы пункту гледжання аўтара. Лісты чытачоў друкуюцца на мове арыгінала. Рукапісы не рэцэнзуюцца і не вяртаюцца.

Рэдакцыя "Народнай газеты" прымае заказы на змяшчэнне аб'яў, рэкламы.

Рэдакцыйныя тэлефоны: прыёмная галоўнага рэдактара — 68-28-70; намеснікі галоўнага рэдактара —68-28-79; юрыдычнае бюро — 68-25-98; стыльрэдактар — 68-26-03; мастак — 68-26-36; бухгалтэрыя — 32-46-55; бізнес-бюро —68-26-87.

Аглядальнікі па пытаннях дзейнасці: парламента рэспублікі, грамадска-палітычных арганізацый і рухаў — 68-26-82; урада рэспублікі — 68-28-63; дзяржаўных органаў — 68-26-57; аграрнай палітыкі — 68-25-56; экалогіі, ліквідацыі вынікаў чарнобыльскай трагедыі і НТП — 68-25-97; сацыяльнай пераарыентацыі эканомікі — 68-26-56; сацыяльнай пераарыентацыі сферы абслугоўвання — 68-25-98; сацыяльнага вывучэння грамадскай думкі і аналізу пошты — 68-25-59; культуры і нацыянальнага адраджэння — 68-25-96; маралі і права — 68-25-07, 68-26-76; сацыяльнай абароны асобы — 68-26-89; адміністрацыйных органаў — 68-26-78; аператыўных падзей, фізкультуры і спорту — 68-25-96; палітычны каментатар — 68-26-74, 68-26-77.

Тэлефоны карэспандэнцкіх пунктаў: у Брэсце —5-73-19; у Віцебску — 5-12-12; у Гомелі — 55-81-05; у Магілёве — 26-35-38; у Маскве — 365-16-44.

Адрас рэдакцыі: 220013, Мінск, вул.Б.Хмяльніцкага, 10а.

Індэкс 63868

Заснавальнік — Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь.
Адрас: Мінск, вул. К.Маркса, 38.
Выходзіць штодзённа, акрамя нядзелі і панядзелка.
250 разоў у год.
Падпісана ў друк у 19.10.
Газета аддрукавана ў друкарні выдавецтва"Беларускі Дом друку". Адрас: Мінск, праспект Ф.Скарыны, 77.
Спосаб друку — афсетны, фармат А-2

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ